

[Landbrugsministeren.]

Spørgsmaalet skriftligt, saa skal det blive undersøgt, og jeg skal svare saa godt, jeg formaar.

Dernæst spurgte det ærede Medlem mig, hvorfor jeg havde stillet Forslag om Valg af 2 Næstformænd i Jordlovsudvalget. Jeg skal hertil svare: fordi jeg i den nøjeste Overensstemmelse med Landbokommissionens Betænkning vilde fremsætte Forslag om en Sammendragning af de forskellige Jordlove, og i denne Betænkning fandtes Bestemmelsen om to Næstformænd. Det ærede Medlems Partifæller i Landbokommissionen har jo været med til at stille Forslag om denne Form for Formandskabet i Jordlovsudvalget. I det Lovforslag, jeg fremsatte, har jeg altsaa imødekommet Landbokommissionen ogsaa paa dette Punkt. I Udvalget har jeg givet Tilslutning til, at man nøjes med 1 Næstformand.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich fremsatte nogle Betragtninger over Jordlovgivningen i det hele taget og kom herunder ind paa Udtalelser, som jeg fremkom med ved det foreliggende Lovforslags anden Behandling. Jeg skal hertil tillade mig at svare følgende: Jeg har erkendt, at man med de nuværende Jordpriser sikkert ikke kan oprette Statshusmandsbrug, uden at det kommer til at koste Staten Penge, naar Husmændene skal til at forrente disse Ejendomme, men jeg har tilføjet, at det vilde sikkert være endnu værre, om Folk med de smaa Kapitaler, der her er Tale om, skulde gaa ud i det frie Marked og købe Ejendomme til en Pris, der laa endnu længere fra Forrentningsværdien. Efter min Mening har Staten en overordentlig Interesse i at aflaste Arbejdsløsheden ved at skaffe flere Mennesker Jord; det er en overordentlig samfundsnyttig Gerning. Men selvfølgelig maa man forlange af de paagældende Husmænd, at de skal forrente det, som det er muligt for en Gennemsnits-Landmand at forrente.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich mente, at Aarsagen til, at Handelsværdien ligger saa overordentlig højt over Forrentningsværdien, udelukkende var at finde i Akkord- og Henstandslovgivningen. Det er nok muligt, at denne Lovgivning er medvirkende til Misforholdet, men jeg tror slet ikke, at det er Hovedaarsagen. Der er ingen Tvivl om, at den store Arbejdsløshed bevirker, at en Mængde Mennesker med en lille Kapital hellere vil gaa ind i et Statshusmandsbrug, selv om de risikerer aldrig at se deres Penge igen, end at gaa ud i Arbejdsløsheden, og dette er sikkert en Hovedaarsag til de høje

Priser paa Landejendomme. En anden Aarsag er den, at de fleste Mennesker, ikke mindst Ungdommen, er saa optimistiske — og det er kun godt, at de ser saaledes paa Fremtiden —, at de tror, at der efterhaanden vil blive bedre Tider for Landbruget, og at de derfor, selv om de i Øjeblikket betaler for meget for Ejendommene, haaber at kunne svare enhver sit, naar de gunstigere Tider kommer. Det er disse Momenter og maaske ogsaa andre, som bevirker den store Forskel mellem Handelsværdien og Forrentningsværdien.

Hvis man vilde drage Konsekvensen af det ærede Medlem Hr. Ulrichs Paastand om, at det er Akkord- og Henstandslovgivningen, som opretholder Handelsværdien, og ophæve denne Lovgivning, vilde det jo betyde, at de Tusinder af Landmænd, som har større Gæld paa deres Ejendom, end de kan forrente, var færdige med at være Landmænd, thi saa kunde enhver af deres Kreditorer tage Ejendommen; Kreditorerne vilde jo faa mere ved at sælge Ejendommen end ved at gaa ind paa Akkord og Henstand. Konsekvensen vilde altsaa blive, at dygtige, sparsommelige og arbejdsomme Landmænd, som paa Grund af Konjunkturerne har mere Gæld, end Gennemsnits-Landmænd kan forrente, overlodes til deres Skæbne. Jeg har lige fra først af erkendt, at naar jeg er gaaet ind for Akkord- og Henstandslovgivningen, er det for at bevare Hjemmene og skaffe Beskæftigelse i Landbruget. Vil man gøre dette, kan det kun ske ved, at man nøjes med at forlange Forrentning af den Gæld, som det er muligt at forrente, og det vil sige, at man ikke kan forlange Forrentning af Handelsværdien, som paa Grund af forskellige Forhold ligger alt for højt. Og jeg vilde nok se, om det ærede Medlem turde tage det Ansvar i Fremtiden at overlade de paagældende Landmænd til Kreditorernes Forgodtbeholdende. Jeg tror det næppe, og dernæst vil jeg tilføje, at hvis man gjorde det, vilde dette, at Kreditorerne overtog Ejendommene, meget hurtigt medføre, at Handelsværdien faldt; det vilde ikke vare saa forfærdelig længe, før Handelsværdien nærmede sig Forrentningsværdien, og Resultatet vilde da blive, at Kreditorerne ikke fik mere alligevel, men en Række dygtige Landmænd vilde altsaa blive jaget fra deres Ejendomme, fordi der ikke blev foretaget noget som helst for dem. Det Ansvar vil jeg ikke paatage mig, for jeg anser det for ganske urimeligt, at disse enkelte Mennesker — ja, „enkelte“ er maaske ikke det rigtige Udtryk; at disse Tusinder af Landmænd